

DE
LOCATIONE CONDUCTIONE
ATQUE EMPHYTEUSI GRAECORUM.

SCRIPSIT

CAROLUS EULER.

(DISS. INAUG. LIPS.)

GISSAE MDCCCLXXXII.

APUD J. RICKERUM.

DE LOCATIONE CONDUCTIONE ATQUE EMPHYTEUSI GRAECORUM.

§ 1.

Locationis conductionis vim ac notionem si quaerimus, tum illam statuendam esse invenimus, cum pro jure usurpandi pecunia vel quod est pecuniae instar pensatur. Cum autem et res et vires, quibus aliquid perficiatur, usurpari possint, locationem conductionem in duo genera et rerum et operis dividere nobis licet: quorum alterum, locationem conductionem rerum hoc commentario, alterum alio loco tractare nobis est propositum.

Sed quia nonnulli viri docti in universum iam de hac re egerunt et quae ex scriptoribus Graecis de locatione conductione effici possunt, diligenter composuerunt, scriptores quidem Graecos non plane neglegamus sed titulos potissimum examinemus illisque commentarii nostri fundamentis utamur.

Priusquam ad rem nobis propositam propius accedamus, virorum doctorum libros, in quibus de hac re agitur, enumeremus.

Böckh, Staatshaushaltung der Athener, I, 195 sqq., 413 sqq.

Meier-Schömann, der attische Proceß, S. 429 sqq.

C. F. Hermann, Griechische Privatalterthümer, § 67.

Büchschütz, Besitz und Erwerb, S. 88 sqq.

Caillemet, le contrat de louage à Athènes (Études sur les antiquités iuridiques d'Athènes. VIII.). Paris 1869.

R. Neubauer, Ueber eine jüngst gefundene attische Pachturkunde aus Ol. 120, 1, in „Festschrift zur III. Säcularfeier des grauen Klosters“.

His inscriptionibus usus sum :

I. Locationis conductionis pactiones.

- 1) C. I. A. II, 600.
- 2) C. I. G. I, 93.
- 3) C. I. G. I, 102.
- 4) C. I. G. III, 5775.
- 5) Rangabé, Antiquités helléniques, II, 815.
- 6) Voyage archéologique etc. I, 277 (= Rangabé, Ant. hell. II, 879).
- 7) Keil, Zur Sylloge incriptionum Boeoticarum, pag. 604 sq.

II. Emphyteuticae pactiones.

- 8) C. I. G. II, 2694.
- 9) C. I. G. III, 5774.
- 10) Hermes II, 169.
- 11) Voyage archéol. III, 323/4 (= Tabula I. hujus commentarioli).
- 12) L. I. III, 327.
- 13) L. I. III, 328.
- 14) L. I. III, 331 (cf. III).
- 15) L. I. III, 332.
- 16) L. I. III, 416 ; Hermes XV, pag. 383/4 ; Bulletin de correspondance hellénique, V, 107 sq.
- 17) Voy. arch. III, 483.
- 18) Bulletin de correspondance hellénique I, p. 53 sqq.
- 19) L. I. III, 242 sqq.
- 20) Mittheilungen des deutschen archäologischen Instituts, 1876, pag. 343 sqq.

III. Proscriptiones bonorum locandorum.

- 21) C. I. G. I, 103.
- 22) Voy. arch. III, 404.

23) C. I. A. II, 565.

24) Hermes III, 237; cf. pag. 14.

Addenda statim hoc loco pauca de totius commentarii ratione esse videntur. Nonnullis enim locis tabellae simillimum erit commentarium nostrum, illis potissimum locis, quibus quaeritur, quando merces pensitanda fuerit, quando initium pactionum fuerit, in quantum temporis factae sint locationes etc. Quod vitari non potuit, quia firma his de rebus norma apud Graecos aut non erat aut omnino esse non poterat. Neque semper regulam eruere potuimus, cum ex pactionibus tantum nobis hauriendum esset, in quibus omnia, nisi rei publicae periculo erant, statui poterant.

§ 2.

Si quis rem quandam locare volebat, pactionis condiciones aliquo modo *) publicabat.

Duae eiusmodi proscriptiones lapidibus incisae nobis notae sunt, quarum altera a Böckhio (C. I. G. I, 103) altera a Waddingtonio (Voy. arch. III, 404) edita est. Pactum locationis conductionis ipsum consensu **) locatoris et conductoris legitime initur. Formulam singularem, qua pactum tale initum sit, nusquam inveni. Utrum ὄροι, qui in titulo priore ab Haussoullerio in „Bulletin de corr. hell. III.“ edito (v. 54; cf. pag. 253 : ὄροις. Ce sont les serments, que prêtait le preneur au moment de contrat, pour confirmer les obligations.) inveniuntur, huc pertineant necne, cum inscriptio illa nimis mutilata sit, discerni non potest.

*) Büchschütz, l. l. pag. 90, 2.

**) C. I. G. II, 2694. b, v. 15 sqq. — C. I. G. II, 2693* melius edita a Waddingtonio, Voy. arch. III, n. 416, v. 5 sqq.